

Karta opisu zajęć (syllabus)

Nazwa kierunku studiów	Ochrona środowiska
Nazwa modułu, także nazwa w języku angielskim	Ekonomika ochrony środowiska Economics of environmental protection
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu	obowiązkowy
Poziom studiów	pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	5
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	2 (1,36/0,64)
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za moduł	Dr inż. Joanna Pawlak
Jednostka oferująca moduł	Katedra Zarządzania i Marketingu
Cel modułu	Celem przedmiotu jest dostarczenie wiedzy teoretycznej oraz elementów praktycznych dotyczących ekonomiczno-społecznych aspektów ochrony przyrody i środowiska. Dostarczenie wiedzy, pozwalającej zrozumieć istotę dokonujących się procesów w gospodarowaniu zasobami środowiska naturalnego.
Efekty uczenia się dla modułu to opis zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które student osiągnie po zrealizowaniu zajęć.	Wiedza:
	W1. Zna istotę powiązań przyrody i systemów społeczno-gospodarczych
	W2. Posiada podstawową wiedzę o prawnych i organizacyjnych aspektach prowadzenia działalności gospodarczej w kontekście realizowanej polityki ochrony środowiska
	W3. Ma wiedzę na temat gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego i jego ochrony z punktu widzenia teorii ekonomii
	Umiejętności:
	U1. Rozumie ekonomiczno-społeczne i ekologiczne konsekwencje kształtowania związków gospodarki i środowiska
	U2. Potrafi dokonać wyboru i zastosować właściwe metody wyceny strat ekologicznych oraz naliczania opłat za korzystanie ze środowiska
	Kompetencje społeczne:
	K1. Ma świadomość istniejących problemów ekologicznych w działaniach gospodarczych i popiera działania zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju
	K2. Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role oraz określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania

Wymagania wstępne i dodatkowe	Zrównoważony rozwój
Treści programowe modułu	Definicja, przedmiot, cel, zakres i problemy ekonomii oraz ekonomiki ochrony środowiska, środowisko w teorii ekonomii, klasyfikacja zasobów naturalnych i ekonomiczna racjonalizacja ich wykorzystania, związki systemu społeczno-gospodarczego ze środowiskiem, wzrost a rozwój gospodarczy - ekologiczne czynniki rozwoju, ekonomiczne instrumenty zarządzania środowiskiem, podstawy, metody i techniki wyceny środowiska, system opłat za korzystanie ze środowiska, straty gospodarcze i społeczne z tytułu zanieczyszczeń środowiska, finansowanie przedsięwzięć ochronnych, lokalne, międzynarodowe i globalne aspekty ochrony środowiska, Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami, baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fiedor B., Czaja Z., Graczyk A., Jakubczyk Z. (red.), Podstawy ekonomiki środowiska i zasobów naturalnych, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2002, 2. Górka K., Poskrobko B., Radecki W., Ochrona środowiska. Problemy społeczne, ekonomiczne i prawne, Wyd. IV, PWE, Warszawa 2001. 3. Deszczka M., Dworakowska M., Gos M., Wąsowicz M., Gospodarowanie zasobami środowiska. Podstawy ekonomiki ochrony środowiska, Wyd. OWPW, Warszawa 2011. 4. Bernaciak A., Gaczek W.M., Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska Wyd. AE, Poznań 2001. 5. Broniewicz E., Godlewska J., Lulewicz-Sas A., Miłaszewski R. Ekonomia i zarządzanie w inżynierii środowiska Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Nasiłowski M. 2016. System rynkowy. Podstawy mikro- i makroekonomii. Wyd. KeyText, Warszawa. 7. Aktualne przepisy prawne (ustawy, rozporządzenia) RP i UE dotyczące tematyki przedmiotu, np. opłat za korzystanie ze środowiska 8. Strony internetowe np. Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Czasopisma branżowe
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	wykład, dyskusja, ćwiczenia rachunkowe, praca z tekstem, zadania problemowe, analiza przypadku (case study), praca w grupach
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	<p>W1, W2, W3: pisemne zaliczenie, ocena poprawności rozwiązania zadań rachunkowych bezpośrednio na zajęciach, opracowanie pisemne na zadany temat.</p> <p>U1, U2: ocena rozwiązań zadań problemowych indywidualnych i grupowych, ocena bezpośrednio na zajęciach udziału studenta w dyskusji, pogadance.</p> <p>K1, K2: ocena pracy studenta w zespole, jego inicjatywy i samodzielnego rozwiązywania problemów, szukania niezbędnych materiałów źródłowych.</p>

	<p>Forma dokumentowania osiągniętych efektów: dziennik przedmiotowy, arkusz zaliczeniowy, dokumentacja dotycząca rozwiązań zadań problemowych dokumentacja dotycząca rozwiązań zadań problemowych.</p> <p>Szczegółowe kryteria przy ocenie zaliczenia i prac kontrolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> – student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), – student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), – student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), – student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), – student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części). 																																				
<p>Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową</p>	<p>Ocena końcowa = 70% ocena z zaliczenia końcowego, 30% średnia arytmetyczna z ocen uzyskanych na ćwiczeniach (oceny sprawdzianów oraz oceny aktywności – pracy grupowej/indywidualnej, oceny referatu / zadania problemowego) Warunki te są przedstawiane na pierwszych zajęciach z modułu.</p>																																				
<p>Bilans punktów ECTS</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Forma zajęć</th> <th style="text-align: right;">Liczba godz. kontaktowych</th> <th style="text-align: right;">Punkty ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3">Kontaktowe</td> </tr> <tr> <td>Wykłady</td> <td style="text-align: right;">15</td> <td style="text-align: right;">0,60</td> </tr> <tr> <td>Ćwiczenia audytoryjne</td> <td style="text-align: right;">15</td> <td style="text-align: right;">0,60</td> </tr> <tr> <td>Konsultacje</td> <td style="text-align: right;">2</td> <td style="text-align: right;">0,08</td> </tr> <tr> <td>Zaliczenie poprawkowe</td> <td style="text-align: right;">2</td> <td style="text-align: right;">0,08</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Niekontaktowe</td> </tr> <tr> <td>Przygotowanie do zajęć</td> <td style="text-align: right;">5</td> <td style="text-align: right;">0,20</td> </tr> <tr> <td>Przygotowanie do zaliczenia</td> <td style="text-align: right;">5</td> <td style="text-align: right;">0,20</td> </tr> <tr> <td>Studiowanie literatury</td> <td style="text-align: right;">3</td> <td style="text-align: right;">0,12</td> </tr> <tr> <td>Przygotowanie rozwiązań zadań problemowych itp.</td> <td style="text-align: right;">3</td> <td style="text-align: right;">0,12</td> </tr> <tr> <td>Razem punkty ECTS</td> <td style="text-align: right;">50</td> <td style="text-align: right;">2,00</td> </tr> </tbody> </table>	Forma zajęć	Liczba godz. kontaktowych	Punkty ECTS	Kontaktowe			Wykłady	15	0,60	Ćwiczenia audytoryjne	15	0,60	Konsultacje	2	0,08	Zaliczenie poprawkowe	2	0,08	Niekontaktowe			Przygotowanie do zajęć	5	0,20	Przygotowanie do zaliczenia	5	0,20	Studiowanie literatury	3	0,12	Przygotowanie rozwiązań zadań problemowych itp.	3	0,12	Razem punkty ECTS	50	2,00
Forma zajęć	Liczba godz. kontaktowych	Punkty ECTS																																			
Kontaktowe																																					
Wykłady	15	0,60																																			
Ćwiczenia audytoryjne	15	0,60																																			
Konsultacje	2	0,08																																			
Zaliczenie poprawkowe	2	0,08																																			
Niekontaktowe																																					
Przygotowanie do zajęć	5	0,20																																			
Przygotowanie do zaliczenia	5	0,20																																			
Studiowanie literatury	3	0,12																																			
Przygotowanie rozwiązań zadań problemowych itp.	3	0,12																																			
Razem punkty ECTS	50	2,00																																			

Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	Udział w wykładach – 15 godz. Udział w ćwiczeniach – 15 godz. Udział w konsultacjach – 2 godz.
Odniesienie modułowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się	W1 - OS_W01, OS_W8, OS_W10 W2 - OS_W12 W3 - OS_W8, OS_W12 U1 - OS_U06 U2 - OS_U06, OS_U08 K1 - OS_K01, OS_K02 K2 - OS_K04